

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/38/EB

2009 m. gegužės 6 d.

dėl Europos darbo tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo

(nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 137 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamosi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

(1) 1994 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyvą 94/45/EB dėl Europos darbų tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo ⁽³⁾ reikia iš esmės pakeisti. Siekiant aiškumo ta direktyva turėtų būti išdėstyta nauja redakcija.

(2) Vadovaudamasi Direktyvos 94/45/EB 15 straipsniu Komisija, siekdama prirėkus pasiūlyti tinkamų pakeitimų, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis ir Europos lygio socialiniais partneriais peržiūrėjo tos direktyvos veikimą ir visų pirma išnagrinėjo, ar darbuotojų skaičiaus ribos yra tinkamos.

⁽¹⁾ 2008 m. gruodžio 4 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2008 m. gruodžio 17 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 254, 1994 9 30, p. 64.

(3) Pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis ir Europos lygio socialiniais partneriais Komisija 2000 m. balandžio 4 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikė ataskaitą dėl Direktyvos 94/45/EB taikymo.

(4) Komisija, vadovaudamasi Sutarties 138 straipsnio 2 dalimi, Bendrijos lygiu konsultavosi su administracija ir darbuotojais dėl galimos Bendrijos veikimo krypties šioje srityje.

(5) Pasibaigus šioms konsultacijoms Komisija nusprendė, kad tikslinga imtis veiksmų Bendrijos mastu, ir dar kartą pagal Sutarties 138 straipsnio 3 dalį Bendrijos lygiu konsultavosi su administracija ir darbuotojais dėl numatomo pasiūlymo turinio.

(6) Po šio antro konsultacijų etapo administracija ir darbuotojai nepranešė Komisijai apie savo bendrus ketinimus inicijuoti procesą, po kurio būtų galima sudaryti susitarimą, kaip numatyta Sutarties 138 straipsnio 4 dalyje.

(7) Bendrijos teisės aktus dėl darbuotojų tarpvalstybinio informavimo ir konsultavimosi su jais reikia atnaujinti, siekiant užtikrinti naudojimosi darbuotojų tarpvalstybinio informavimo ir konsultavimosi su jais teisėmis veiksmingumą, siekiant didinti Europos darbo tarybų skaičių, užtikrinant nuolatinį galiojančių susitarimų veikimą, spręsti praktines Direktyvos 94/45/EB taikymo problemas, pašalinti kai kurių jos nuostatų ar jų nebuvimo sukeltą teisinio tikrumo trūkumą ir užtikrinti tinkamesnę Bendrijos teisės aktų, susijusių su darbuotojų informavimu ir konsultavimosi su jais, nuoseklumą.

(8) Pagal Sutarties 136 straipsnį vienas iš svarbių Bendrijos ir valstybių narių tikslų yra skatinti administracijos ir darbuotojų dialogą.

(9) Ši direktyva yra Bendrijos sistemos, skirtos remti ir papildyti valstybių narių veiksmus, susijusius su darbuotojų informavimu ir konsultavimosi su jais, dalis. Ši sistema turėtų kiek įmanoma mažiau apsunkinti įmones ar įstaigas kartu užtikrindama veiksmingą naudojimąsi suteiktomis teisėmis.

- (10) Vidaus rinkos veikimas apima įmonių koncentracijos procesą, tarpvalstybinį įmonių jungimąsi, išsigijimą, bendras įmones ir dėl to atsirandantį įmonių bei įmonių grupių tarpvalstybinį pobūdį. Kad ekonominės veiklos raida būtų darni, įmonės ir įmonių grupės, veikiančios dviejose arba daugiau valstybių narių, turi informuoti darbuotojų, kuriems taikomi jų sprendimai, atstovus ir konsultuotis su jais.
- (11) Valstybių narių teisės aktuose ar praktikoje įtvirtinta darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarka dažnai neatitinka subjekto, kuris priima tokiems darbuotojams taikomus sprendimus, tarpvalstybinės struktūros. Dėl to gali atsirasti nevienodas požiūris į darbuotojus, kuriems taikomi sprendimai toje pačioje įmonėje arba įmonių grupėje.
- (12) Turi būti priimtos atitinkamos nuostatos, užtikrinančios, kad Bendrijos mastu veikiančių įmonių ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojai būtų tinkamai informuojami ir su jais konsultuojamasi, kai jiems taikomi sprendimai priimami kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje jie įdarbinti.
- (13) Siekiant užtikrinti, kad įmonių arba įmonių grupių, veikiančių dviejose arba daugiau valstybių narių, darbuotojai būtų tinkamai informuojami ir su jais konsultuojamasi, būtina įsteigti Europos darbo tarybas arba sukurti kitą atitinkamą tarpvalstybinę darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarką.
- (14) Susitarimus dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais reikia apibrėžti ir įgyvendinti, kad būtų užtikrintas jų efektyvumas šios direktyvos nuostatų atžvilgiu. Tuo tikslu Europos darbo tarybos informavimas ir konsultavimasis su ja turėtų suteikti jai galimybę tinkamu laiku pateikti nuomonę įmonei, kad nebūtų abejojama įmonių galimybėmis prisitaikyti. Vienintelis būdas tinkamai pasirengti pokyčiams ir juos valdyti yra dialogas kryptių nustatymo lygmeniu ir aktyvus darbuotojų atstovų įsitraukimas.
- (15) Darbuotojams ir jų atstovams turi būti garantuota aptariamą temą atitinkančio lygmens administracijos ir atstovaujančios struktūros informacija ir konsultacijos. Todėl Europos darbo tarybos kompetencijos ir veikimo srities ribos turi skirtis nuo nacionalinių atstovavimo įstaigų kompetencijos ir veikimo srities ribų ir turi apsiriboti tarpvalstybiniais klausimais.
- (16) Tai, ar klausimas yra tarpvalstybinio pobūdžio, turėtų būti nustatoma atsižvelgiant į galimą jo poveikį ir administracijos bei susijusios atstovaujančios struktūros lygį. Šiuo tikslu tarpvalstybiniais laikomi klausimai, kurie susiję su visa įmone ar grupe arba su ne mažiau kaip dviem valstybėmis narėmis. Tai apima klausimus, kurie, nepaisant susijusių valstybių narių skaičiaus, svarbūs Europos darbo jėgai dėl galimo jų poveikio apimties arba kurie susiję su veiklos perkėlimu iš vienos valstybės narės į kitą.
- (17) Reikia nustatyti sąvokos „valdančioji įmonė“ apibrėžtį tik šiai direktyvai ir nepažeidžiant sąvokų „grupė“ ar „kontrolė“ apibrėžčių, esančių kituose aktuose.
- (18) Darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais mechanizmai įmonėse arba įmonių grupėse, veikiančiose dviejose ar daugiau valstybių narių, turi apimti visus padalinius arba, atsižvelgiant į aplinkybes, grupei priklausančias įmones, esančias valstybėse narėse, nepriklausomai nuo to, ar įmonės arba grupės valdančiosios įmonės centrinė administracija yra valstybių narių teritorijoje ar už jos ribų.
- (19) Pagal šalių autonomijos principą darbuotojų atstovai ir įmonės arba grupės valdančiosios įmonės administracija susitaria dėl Europos darbo tarybų pobūdžio, sudėties, funkcijos, veiklos būdo, tvarkos ir finansinių lėšų arba kitos informavimo ir konsultavimosi tvarkos, atitinkančios jų konkrečią padėtį.
- (20) Pagal subsidiarumo principą valstybės narės nustato, kas yra darbuotojų atstovai, ir visų pirma nustato, jeigu mano esant tinkama, įvairių kategorijų darbuotojų proporcingą atstovavimą.
- (21) Darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais koncepcijos turi būti patikslintos derinant jas su sąvokų apibrėžtimis naujausiose šios srities direktyvose bei taikomose nacionaliniu mastu, siekiant sustiprinti tarpvalstybinio lygmens dialogo veiksmingumą, geriau suderinti nacionalinio ir tarpvalstybinio lygmens dialogą ir užtikrinti reikiamą teisinį tikrumą, reikalingą taikant šią direktyvą.
- (22) Sąvokos „informavimas“ apibrėžtyje reikia atsižvelgti į tikslą, t. y. sąlygų sudarymą darbuotojų atstovams atlikti tinkamą tyrimą, tai reiškia, kad informuojama turi būti tinkamu laiku, būdu ir tema, nelėtinant sprendimų priėmimo įmonėse proceso.

- (23) Sąvokos „konsultavimasis“ apibrėžtyje reikia atsižvelgti į tikslą, kurio siekiant pateikta nuomonė, kuri bus reikšminga priimant sprendimą, tad konsultuojamasi turi būti tinkamu laiku, būdu ir tema.
- (24) Šioje direktyvoje išdėstytas informavimo ir konsultavimosi nuostatas, kai įmonės arba grupės valdančiosios įmonės, kurios centrinė administracija yra už valstybių narių teritorijos ribų, turi įgyvendinti jos atstovas, esant reikalui paskirtas vienoje iš valstybių narių arba, jei tokio atstovo nėra – padalinys arba valdoma įmonė, kurioje dirba daugiausia darbuotojų valstybėse narėse.
- (25) Įmonių ar įmonių grupių atsakomybė pateikti reikiamą informaciją prieš pradėdant derybas turi būti apibrėžta taip, kad darbuotojai galėtų nustatyti, ar įmonė arba įmonių grupė, kurioje jie dirba, yra Bendrijos mastu veikianti įmonė arba įmonių grupė, ir kreiptis dėl prašymo pradėti derybas suformulavimo.
- (26) Specialus derybų organas turi vienodai atstovauti įvairių valstybių narių darbuotojams. Darbuotojų atstovai turi turėti galimybę bendradarbiauti, kad apibrėžtų savo derybų su centrine administracija pozicijas.
- (27) Reikia pripažinti pripažintų profesinių sąjungų organizacijų vaidmenį, kurį jos gali atlikti padėdamos darbuotojų atstovams, pareiškusiems, kad jiems tokios pagalbos reikia, derantis arba iš naujo derantis dėl susitarimų sudaryti Europos darbo tarybas. Kompetentingos profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijos, pripažintos Europos socialiniais partneriais, yra informuojamos apie pradedamas derybas, siekiant, kad jos galėtų sekti naujų Europos darbo tarybų steigimą ir skatinti gerosios patirties sklaidą. Pripažintos kompetentingos Europos profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijos yra tos socialinių partnerių organizacijos, su kuriomis Komisija konsultuojasi pagal Sutarties 138 straipsnį. Komisija atnaujina ir skelbia tų organizacijų sąrašą.
- (28) Susitarimuose dėl Europos darbo tarybų steigimo ir veiklos turi būti nustatyti jų keitimo, atšaukimo arba, prireikus, naujų derybų tvarka, visų pirma jeigu keičiama įmonės ar įmonių grupės sudėtis arba struktūra.
- (29) Tokiuose sutarimuose turi būti nustatytos nacionalinio ir tarpvalstybinio lygių darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais derinimo taisyklės atsižvelgiant į įmonės ar įmonių grupės ypatumus. Taisyklės turi būti nustatytos atsižvelgiant į darbuotojų atstovavimo įstaigų kompetenciją ir veikimo sritį, visų pirma kalbant apie rengimąsi pokyčiams ir jų valdymą.
- (30) Prireikus į tuos susitarimus turi būti įtrauktos nuostatos dėl specialaus komiteto steigimo ir veiklos, siekiant užtikrinti reguliarios Europos darbo tarybos veiklos koordinavimą bei didesnę veiksmingumą ir kuo skubesnę informavimą ir konsultavimąsi susidarius išimtinėms aplinkybėms.
- (31) Darbuotojų atstovai gali nuspręsti nereikalauti steigti Europos darbo tarybos arba susijusios šalys gali nutarti dėl kitos tarpvalstybinės darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarkos.
- (32) Turėtų būti numatyta galimybė taikyti tam tikrus papildomus reikalavimus, jeigu šalys taip nuspręstų arba jeigu centrinė administracija atsisakytų pradėti derybas arba jei per tokias derybas nepavyktų susitarti.
- (33) Darbuotojų atstovai, siekdami tinkamai atlikti savo atstovaujamojo vaidmenį ir užtikrinti Europos darbo tarybos naudą, turi atsiskaityti jų atstovaujamiems darbuotojams ir turi turėti galimybę dalyvauti reikiamuose mokymuose.
- (34) Pagal šią direktyvą veikiantiems darbuotojų atstovams, kai jie vykdo savo funkcijas, turėtų būti numatyta galimybė naudotis tokia pat apsauga ir garantijomis, kurios darbuotojų atstovams suteiktos pagal šalis, kurioje jie įdarbinti, teisės aktus ir (arba) praktiką. Jie neturi būti diskriminuojami dėl savo teisėtai vykdomos veiklos ir turi turėti atitinkamą apsaugą dėl atleidimo iš darbo ir kitų sankcijų.
- (35) Valstybės narės turi imtis atitinkamų priemonių, jeigu nesilaikoma šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų.
- (36) Pagal bendruosius Bendrijos teisės principus, pažeidus iš šios direktyvos kylančius įpareigojimus, turėtų būti taikomos administracinės ar teisminės procedūros bei veiksmingos, atgrasančios ir padaryto pažeidimo rimtumui proporcingos sankcijos.

- (37) Siekiant veiksmingumo, nuoseklumo ir teisinio tikrumo reikia suderinti direktyvas ir Bendrijos ir nacionalinėje teisėje ir (arba) praktikoje nustatytą darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais lygį. Pirmenybę reikia teikti deryboms dėl šių informacijos derinimo kiekvienoje įmonėje ar įmonių grupėje procedūrų. Jeigu tokio susitarimo nėra ir numatoma priimti sprendimus, dėl kurių gali labai pasikeisti darbo organizavimas arba sutartiniai santykiai, procesą reikia vykdyti nacionaliniu ir Europos lygmeniu, atsižvelgiant į darbuotojų atstovavimo įstaigų kompetenciją ir veikimo sritis. Europos darbo tarybos pareikšta nuomonė neturėtų pažeisti centrinės administracijos kompetencijos konsultuotis laikantis nacionalinės teisės aktuose ir (arba) praktikoje nustatytų terminų. Gali prireikti pritaikyti nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką siekiant užtikrinti, kad Europos darbo taryba prireikus būtų informuota anksčiau arba tuo pat metu, kaip ir nacionalinės darbuotojų atstovavimo įstaigos, o bendras darbuotojų apsaugos lygis nesumažėtų.
- (38) Ši direktyva neturėtų pažeisti 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje⁽¹⁾ nustatytos informavimo ir konsultavimosi tvarkos ir 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvos 98/59/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo⁽²⁾ 2 straipsnyje ir 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyvos 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo⁽³⁾ 7 straipsnyje nurodytos konkrečios tvarkos.
- (39) Turėtų būti sudarytos specialios sąlygos Bendrijos mastu veikiančioms įmonėms ir įmonių grupėms, kuriose 1996 m. rugsėjo 22 d. visiems darbuotojams buvo taikomas susitarimas, numatantis tarpvalstybinį darbuotojų informavimą ir konsultavimąsi su jais.
- (40) Jeigu iš esmės keičiama įmonės ar įmonių grupės struktūra, pavyzdžiui, jungimosi, išigijimo ar skaidymo atveju, veikianti (-čios) Europos darbo taryba (-os) taip pat turi būti atitinkamai pritaikoma (-os). Šiam pritaikymui turi būti teikiama pirmenybė pagal taikomo susitarimo nuostatas, jeigu pagal jas leidžiama atlikti reikiamą pritaikymą. Jeigu taip nėra ir jeigu pateikiamas prašymas dėl derybų poreikio, pradedamos derybos dėl naujo susitarimo, į kurias turi būti įtraukiami veikiančios (-ių) Europos darbo tarybos (-ų) nariai. Siekiant, kad darbuotojai būtų informuojami ir su jais būtų konsultuojamasi dažnai daug lemiančiu struktūros keitimo laikotarpiu, veikianti (-čios) Europos darbo taryba (-os) turi turėti galimybę toliau veikti, galbūt prisitaikiusi (-ios), kol bus sudarytas naujas susitarimas. Pasirašius naują susitarimą anksčiau įsteigtų tarybų veikla turi būti nutraukiama, o susitarimai dėl jų steigimo, neatsižvelgiant į jų nuostatas dėl galiojimo ar atšaukimo, turi būti panaikinami.
- (41) Jeigu ši nuostata dėl pritaikymo netaikoma, reikėtų pratęsti galiojančių susitarimų galiojimą, siekiant išvengti privalomo derėjimosi dėl jų iš naujo, kai tai būtų nebūtina. Reikėtų numatyti, kad galiojantiems pagal Direktyvos 94/45/EB 13 straipsnio 1 dalį arba Direktyvos 97/74/EB⁽⁴⁾ 3 straipsnio 1 dalį iki 1996 m. rugsėjo 22 d. sudarytiems susitarimams neturėtų būti taikomi iš šios direktyvos kylantys įpareigojimai. Be to, šia direktyva nenustatomas bendras įpareigojimas iš naujo derėtis dėl pagal Direktyvos 94/45/EB 6 straipsnį nuo 1996 m. rugsėjo 22 d. iki 2011 m. birželio 5 d. sudarytų susitarimų.
- (42) Nepažeidžiant galimybės šalims priimti kitokius sprendimus, Europos darbo taryba, įsteigta nesant šalių tarpusavio susitarimo, siekiant šioje direktyvoje numatyto tikslo, turi būti informuojama ir su ja konsultuojamasi apie įmonės arba įmonių grupės veiklą taip, kad ji galėtų įvertinti galimą poveikį darbuotojų interesams mažiausiai dvejose valstybėse narėse. Dėl to įmonė arba valdančioji įmonė turi būti įpareigota pranešti darbuotojų paskirtiems atstovams bendrą informaciją, susijusią su darbuotojų interesais ir informaciją dėl konkretesnių įmonės arba įmonių grupės veiklos aspektų, kurie daro įtaką darbuotojų interesams. Europos darbo taryba turi turėti galimybę posėdžio pabaigoje pateikti nuomonę.
- (43) Tam tikri sprendimai, turintys svarbų poveikį darbuotojų interesams, kuo skubiau turi tapti darbuotojų paskirtų atstovų informavimo ir konsultavimosi su jais dalyku.

⁽¹⁾ OL L 80, 2002 3 23, p. 29.

⁽²⁾ OL L 225, 1998 8 12, p. 16.

⁽³⁾ OL L 82, 2001 3 22, p. 16.

⁽⁴⁾ 1997 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva 97/74/EB, išplečianti Direktyvos 94/45/EB dėl Europos darbų tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo taikymą Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei (OL L 10, 1998 1 16, p. 22).

- (44) Reikia aiškiau pateikti nesant susitarimo taikomų papildomų reikalavimų, kurie per derybas naudojami kaip gairės, turinį, ir pritaikyti jį prie tarpvalstybinio informavimo ir konsultavimosi poreikių ir praktikos raidos. Reikėtų atskirti sritis, apie kurias turi būti informuojama, nuo sričių, dėl kurių turi būti konsultuojamasi ir su Europos darbo taryba, taip užtikrinant, kad būtų galimybė gauti motyvuotą atsakymą dėl visų pareikštų nuomonių. Kad specialus komitetas galėtų vykdyti būtinas koordinavimo funkcijas ir veiksmingai veikti susidarius išimtinėms aplinkybėms, tą komitetą turi sudaryti ne daugiau kaip penki nariai ir jie turėtų turėti galimybę reguliariai tarpusavyje tartis.
- (45) Kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais teisės stiprinimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi šio tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.
- (46) Šioje direktyvoje laikomasi pagrindinių teisių ir principų, visų pirma pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Visų pirma šia direktyva siekiama užtikrinti, kad pagal Bendrijos teisę ir nacionalinės teisės aktų nuostatas bei praktiką nustatytais atvejais ir sąlygomis būtų visiškai įgyvendinamos darbuotojų ar jų atstovų teisė į informaciją ir konsultavimąsi laiku ir tinkamu lygmeniu (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 27 straipsnis).
- (47) Įpareigojimas perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Įpareigojimas perkelti nepakeistas nuostatas kyla iš ankstesnių direktyvų.
- (48) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ 34 punktą valstybės narės skatinamos savo ir Bendrijos interesų labai parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitikimą, ir viešai jas paskelbti.
- (49) Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su II priedo B dalyje nustatytais direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo pradžios terminais,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas

- Šios direktyvos tikslas yra veiksmingiau naudotis Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų teise gauti informaciją bei konsultacijas.
- Tuo tikslu kiekvienoje Bendrijos mastu veikiančioje įmonėje ir kiekvienoje Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupėje, paprašius 5 straipsnio 1 dalyje nustatytu būdu, įsteigiama Europos darbo taryba arba nustatoma darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarka, kad darbuotojai būtų informuojami ir su jais būtų konsultuojamasi. Darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais taisyklės apibrėžiamos ir įgyvendinamos taip, kad būtų užtikrintas jų veiksmingumas, o įmonė ar įmonių grupė galėtų veiksmingai priimti sprendimus.
- Darbuotojai informuojami ir su jais konsultuojamasi aptariamą temą atitinkančiu administracijos ir atstovavimo lygiu. To siekiant šia direktyva reglamentuojamai Europos darbo tarybos kompetencijai ir darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarkos apimčiai priskiriami tik tarpvalstybiniai klausimai.
- Tarpvalstybiniais klausimais laikomi tokie klausimai, kurie susiję su visa Bendrijos mastu veikiančia įmone ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupe arba su ne mažiau kaip dviem įmonėmis arba įmonės ar įmonių grupės padaliniais, esančiais dviejose skirtingose valstybėse narėse.
- Nepaisant 2 dalies, jeigu Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupė, kaip apibrėžta 2 straipsnio 1 dalies c punkte, yra sudaryta iš vienos ar daugiau įmonių arba įmonių grupių, kurios yra Bendrijos mastu veikiančios įmonės arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės, kaip apibrėžta 2 straipsnio 1 dalies a arba c punkte, Europos darbo taryba įsteigiama grupės lygmeniu, jeigu 6 straipsnyje nurodyti susitarimai nenumato kitaip.
- Jeigu 6 straipsnyje nurodyti susitarimai nenumato platesnės taikymo srities, Europos darbo tarybų įgaliojimai bei kompetencija ir informavimo bei konsultavimosi tvarkos, nustatytos 1 dalyje numatytam tikslui pasiekti, apimtis Bendrijos mastu veikiančios įmonės atžvilgiu apima visus valstybėse narėse esančius padalinius, o Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės atžvilgiu – visas valstybėse narėse esančias grupes priklausančias įmones.

⁽¹⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

7. Valstybės narės gali numatyti, kad ši direktyva netaikoma prekybinių laivų įguloms.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šioje direktyvoje:

a) Bendrijos mastu veikianti įmonė – bet kokia įmonė, turinti bent 1 000 darbuotojų valstybėse narėse ir bent 150 darbuotojų kiekvienoje iš mažiausiai dviejų valstybių narių;

b) įmonių grupė – valdančioji įmonė ir jos valdomos įmonės;

c) Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupė – įmonių grupė, turinti tokius požymius:

— bent 1 000 darbuotojų valstybėse narėse,

— bent dvi grupei priklausančios įmonės skirtingose valstybėse narėse,

ir

— bent viena grupei priklausanti įmonė, turinti bent 150 darbuotojų vienoje valstybėje narėje, ir bent viena kita grupei priklausanti įmonė, turinti bent 150 darbuotojų kitoje valstybėje narėje;

d) darbuotojų atstovai – darbuotojų atstovai, numatyti nacionalinėje teisėje ir (arba) praktikoje;

e) centrinė administracija – Bendrijos mastu veikiančios įmonės centrinė administracija arba, jei tai yra Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupė, – valdančiosios įmonės centrinė administracija;

f) informavimas – darbdavio atliekamas duomenų perdavimas darbuotojų atstovams, kad jie galėtų susipažinti su dalyko esme ir jį išnagrinėti; informuojama tada, tokiu būdu ir pateikiant tokį turinį, kad darbuotojų atstovams būtų suteikta galimybė atlikti išsamų galimo poveikio vertinimą ir, jei reikia, rengti konsultacijas su kompetentingu Bendrijos mastu veikiančios įmonės arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės organu;

g) konsultavimasis – dialogo tarp darbuotojų atstovų ir centrinės administracijos arba kitos labiau tinkamo lygio admi-

nistracijos užmezgimas ir keitimasis nuomonėmis tada, tokiu būdu ir pateikiant tokį turinį, kad darbuotojų atstovai, remdamiesi pateikta informacija ir nepažeisdami administracijos pareigų, galėtų per priimtina laikotarpį pareikšti nuomonę dėl konsultavimosi metu aptariamų siūlomų priemonių, į kurią galėtų atsižvelgti Bendrijos mastu veikianti įmonė arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupė;

h) Europos darbo taryba – pagal 1 straipsnio 2 dalį arba I priedo nuostatas įsteigta taryba, kurios paskirtis – informuoti darbuotojus ir konsultuotis su jais;

i) specialus derybų organas – pagal 5 straipsnio 2 dalį įsteigtas organas derėtis su centrine administracija dėl Europos darbo tarybos įsteigimo arba darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo pagal 1 straipsnio 2 dalį.

2. Šioje direktyvoje darbuotojų skaičiaus ribos nustatytos pagal darbuotojų vidutinį skaičių, įskaitant darbuotojus, dirbančius ne visą darbo dieną, ir tuos, kurie dirbo pastaruosius dvejus metus, apskaičiuotą pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką.

3 straipsnis

Sąvokos „valdančioji įmonė“ apibrėžtis

1. Šioje direktyvoje „valdančioji įmonė“ – įmonė, galinti daryti esminę įtaką kitos įmonės (valdomos įmonės) veikimui, pavyzdžiui, dėl nuosavybės teisės, finansinio dalyvavimo arba pagal jai taikomas taisykles.

2. Daroma prielaida, kad yra galimybė daryti esminę įtaką, jei neišrodoma kitaip, kai įmonė santykiuose su kita įmone tiesiogiai ar netiesiogiai:

a) valdo didžiąją tos įmonės pasirašytojo kapitalo dalį;

b) valdo daugumą balsų, priskirtų tos įmonės išleistam akciniam kapitalui;

arba

c) gali paskirti daugiau negu pusę tos įmonės administracijos, valdymo arba priežiūros organo narių.

3. 2 dalies tikslais valdančiosios įmonės teisės, susijusios su balsavimu ir skyrimu eiti pareigas, apima bet kurios kitos valdomos įmonės ir bet kurio fizinio asmens ar organo, veikiančio savo vardu, bet valdančiosios ar bet kokios kitos valdomos įmonės naudai, teises.

4. Nepaisant 1 ir 2 dalių, įmonė nelaikoma „valdančiąja įmone“ kitos įmonės, kurioje ji valdo akcijų paketą, atžvilgiu, jeigu pirmoji įmonė yra 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijos tarp įmonių kontrolės⁽¹⁾ 3 straipsnio 5 dalies a arba c punkte nurodyta bendrovė.

5. Nepripažįstama, kad yra esminė įtaka veikimui vien dėl to, kad einantis pareigas asmuo savo funkcijas vykdo pagal valstybės narės įstatymą, susijusį su likvidavimu, nemokumu, mokėjimų nutraukimu, kompromisiniais susitarimais su kreditoriais arba panašiais procesais.

6. Siekiant nustatyti, ar įmonė yra valdančioji įmonė, taikoma teisė yra valstybės narės teisė, kuri reglamentuoja tos įmonės veiklą.

Jeigu tos įmonės veiklą reglamentuoja ne valstybės narės teisė, tuomet taikoma teisė yra valstybės narės, kurios teritorijoje yra įmonės atstovas, arba, jeigu tokio atstovo nėra, – grupei priklausančios įmonės, kurioje dirba daugiausia darbuotojų, centrinė administracija, teisė.

7. Jeigu, taikant 2 dalį iškyla įstatymų kolizija, dvi arba daugiau įmonių iš grupės atitinka vieną ar daugiau toje dalyje nustatytų kriterijų, įmonė, atitinkanti c punkte nustatytą kriterijų, laikoma valdančiąja įmone, nepažeidžiant galimybės įrodyti, kad kita įmonė gali daryti esminę įtaką.

II SKIRSNIS

EUROPOS DARBO TARYBOS ĮSTEIGIMAS ARBA DARBUOTOJŲ INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMOSI SU JAIS TVARKOS NUSTATYMAS

4 straipsnis

Atsakomybė už Europos darbo tarybos įsteigimą arba darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymą

1. Centrinė administracija yra atsakinga už tai, kad būtų sudarytos sąlygos ir sukurtos priemonės, būtinos steigiant Europos darbo tarybą arba nustatant informavimo ir konsulta-

vimosi tvarką Bendrijos mastu veikiančioje įmonėje ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupėje, kaip numatyta 1 straipsnio 2 dalyje.

2. Jeigu centrinė administracija nėra valstybėje narėje, 1 dalyje nurodytą atsakomybę prisiima centrinės administracijos atstovas valstybėje narėje, kuris, jei reikia, turi būti skiriamas.

Jei tokio atstovo nėra, 1 dalyje nurodytą atsakomybę prisiima padalinio arba grupei priklausančios įmonės, kurioje dirba didžiausias iš visų valstybių narių darbuotojų skaičius, administracija.

3. Šioje direktyvoje atstovas arba atstovai arba, jei tokių atstovų nėra, 2 dalies antroje pastraipoje nurodyta administracija laikomi centrine administracija.

4. Kiekvienos įmonės, priklausančios Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupei, administracija ir centrinė administracija arba preziumuojama Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar įmonių grupės centrinė administracija, kaip apibrėžta 2 dalies antroje pastraipoje, atsako už 5 straipsnyje nurodytoms deryboms pradėti būtinos informacijos, visų pirma susijusios su įmonės ar grupės struktūra ir jos darbuotojais, gavimą ir perdavimą suinteresuotosioms šalims taikant šią direktyvą. Ši pareiga visų pirma susijusi su informacija dėl darbuotojų skaičiaus, nurodyto 2 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose.

5 straipsnis

Specialus derybų organas

1. Siekiant 1 straipsnio 1 dalyje nustatyto tikslo, centrinė administracija pradeda derybas dėl Europos darbo tarybos įsteigimo ar informavimo ir konsultavimosi tvarkos nustatymo savo iniciatyva arba raštu paprašius mažiausiai 100 darbuotojų arba jų atstovų ne mažiau kaip dviejose mažiausiai dviejų skirtingų valstybių narių įmonėse ar padaliniuose.

2. Šiuo tikslu įsteigiamas specialus derybų organas laikantis tokių gairių:

a) Valstybės narės nustato, koku būdu bus renkami ar skiriami specialaus derybų organo nariai, kurie turi būti išrinkti ar paskirti jų teritorijose.

Valstybės narės numato, kad darbuotojai įmonėse ir (arba) padaliniuose, kuriuose ne dėl darbuotojų kaltės nėra darbuotojų atstovų, turi teisę rinkti arba skirti specialaus derybų organo narius.

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1.

Antra pastraipa nepažeidžia nacionalinės teisės aktų ir (arba) praktikos, nustatančios ribas steigiant darbuotojų atstovavimo organus.

b) Specialaus derybų organo narius proporcingai kiekvienoje valstybėje narėje dirbančių darbuotojų skaičiui renka arba skiria Bendrijos mastu veikianti įmonė ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupė, kiekvienai valstybei narei skiriant vieną vietą pagal toje valstybėje narėje dirbančių darbuotojų skaičių, kuris sudaro 10 % arba mažiau kartu visose valstybėse narėse dirbančių darbuotojų skaičiaus;

c) Centrinė administracija ir vietos administracija bei kompetentingos Europos darbuotojų ir darbdavių organizacijos informuojamos apie specialaus derybų organo sudėtį ir derybų pradžią.

3. Specialus derybų organas kartu su centrine administracija raštišku susitarimu nustato Europos darbo tarybos (-ų) kompetenciją, sudėtį, funkcijas ir kadenciją arba taisykles dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarkos įgyvendinimo.

4. Siekdama sudaryti susitarimą pagal 6 straipsnį, centrinė administracija sušaukia posėdį su specialiu derybų organu. Ji atitinkamai informuoja vietos administraciją.

Prieš kiekvieną centrinės administracijos posėdį ir po jo specialus derybų organas turi teisę susitikti nedalyvaujant centrinės administracijos atstovams, naudodamasis būtinomis ryšių priemonėmis.

Derybų tikslu specialus derybų organas gali prašyti pasirinktų ekspertų, tarp kurių gali būti kompetentingų pripažintų Bendrijos lygio profesinių sąjungų organizacijų atstovai, pagalbos. Tokie ekspertai ir tokie profesinių sąjungų atstovai specialaus derybų organo prašymu derybų posėdžiuose gali dalyvauti kaip patarėjai.

5. Specialus derybų organas gali mažiausiai dviem trečdaliais balsų nutarti nepradėti derybų pagal 4 dalį arba nutraukti jau pradėtas derybas.

Tokiu sprendimu sustabdoma 6 straipsnyje nurodyto susitarimo sudarymo procedūra. Jeigu toks sprendimas priimamas, I priedo nuostatos netaikomos.

Naujas prašymas sušaukti specialų derybų organą gali būti pateiktas ne anksčiau kaip praėjus dvejiems metams po pirmiau minėto sprendimo priėmimo, jeigu suinteresuotosios šalys nenustato trumpesnio termino.

6. Kad specialus derybų organas galėtų tinkamai atlikti savo užduotį, visas išlaidas, susijusias su 3 ir 4 dalyse nurodytomis derybomis, padengia centrinė administracija.

Laikantis šio principo, valstybės narės gali nustatyti biudžeto naudojimo taisykles specialaus derybų organo veiklai. Visų pirma jos gali nustatyti finansavimą, skirtą tik vienam ekspertui.

6 straipsnis

Susitarimo turinys

1. Centrinė administracija ir specialus derybų organas turi derėtis bendradarbiaudami, kad būtų pasiektas susitarimas dėl išsamių taisyklių dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais įgyvendinimo, kaip numatyta 1 straipsnio 1 dalyje.

2. Nepažeidžiant šalių autonomijos, 1 dalyje nurodytas ir raštu sudarytas susitarimas tarp centrinės administracijos ir specialaus derybų organo nustato:

a) Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės įmones arba Bendrijos mastu veikiančios įmonės padalinius, kuriems taikomas susitarimas;

b) Europos darbo tarybos sudėtį, narių skaičių, vietų paskirstymą, atsižvelgiant, kiek tai yra įmanoma, į tai, kad turėtų būti vienodai atstovaujami visų sričių, kategorijų ir lyčių darbuotojai, ir kadenciją;

c) Europos darbo tarybos funkcijas ir informavimo bei konsultavimosi tvarką ir Europos darbo tarybos ir nacionalinių darbuotojų atstovavimo organų informavimo ir konsultavimosi su jais derinimo taisykles, laikantis 1 straipsnio 3 dalyje nustatytų principų;

d) Europos darbo tarybos posėdžių vietą, dažnumą ir trukmę;

e) prireikus, Europos darbo tarybos specialaus komiteto sudėtį, skyrimo tvarką, funkcijas ir procedūros taisykles;

f) Europos darbo tarybai skiriamus finansinius ir materialinius išteklius;

g) susitarimo įsigaliojimo datą ir jo galiojimo terminą, susitarimo pakeitimo arba panaikinimo taisykles, ir atvejus, kada dėl susitarimo turi būti iš naujo deramasi ir naujų derybų dėl jo tvarką, įskaitant, jeigu reikia, atvejus, kai keičiama Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės struktūra.

3. Centrinė administracija ir specialus derybų organas gali raštu nuspręsti vietoj Europos darbo tarybos nustatyti vieną ar daugiau informavimo bei konsultavimosi tvarką.

Susitarime turi būti numatyta, koku būdu darbuotojų atstovai turi teisę susitikti apsvarstyti jiems perduotą informaciją.

Ši informacija visų pirma susijusi su tarpvalstybiniais klausimais, kurie turi didelės įtakos darbuotojų interesams.

4. 2 ir 3 dalyse nurodytiems susitarimams, jeigu juose nenumatyta kitaip, netaikomi papildomi I priedo reikalavimai.

5. Siekdamas sudaryti 2 ir 3 dalyse nurodytus susitarimus, specialus derybų organas veikia savo narių balsų dauguma.

7 straipsnis

Papildomi reikalavimai

1. Siekiant 1 straipsnio 1 dalyje nustatyto tikslo, valstybės narės, kurioje yra centrinė administracija, teisės aktuose numatyti papildomi reikalavimai taikomi:

— jeigu centrinė administracija ir specialus derybų organas taip nusprendžia,

— jeigu centrinė administracija atsisako pradėti derybas per šešis mėnesius nuo 5 straipsnio 1 dalyje nurodyto prašymo,

arba

— jeigu praėjus trejiems metams nuo šio prašymo dienos jie negali sudaryti susitarimo, kaip nustatyta 6 straipsnyje, ir specialus derybų organas nepriėmė 5 straipsnio 5 dalyje numatyto sprendimo.

2. 1 dalyje nurodyti papildomi reikalavimai, nustatyti valstybių narių teisės aktuose, turi atitikti I priedo nuostatas.

III SKIRSNIS

ĮVAIRIOS NUOSTATOS

8 straipsnis

Konfidenciali informacija

1. Valstybės narės nustato, kad specialių derybų organų arba Europos darbo tarybų nariams ir visiems jiems padedantiems ekspertams neleidžiama atskleisti jokios informacijos, kuri buvo jiems aiškiai suteikta konfidencialiai.

Tas pats taikoma darbuotojų atstovams pagal informavimo ir konsultavimosi tvarką.

Tas įpareigojimas ir toliau taikomas nepriklausomai nuo to, kur pirmoje ir antroje pastraipose nurodyti asmenys yra, net ir pasibaigus jų kadencijai.

2. Kiekviena valstybė narė gali numatyti, kad tam tikrais nacionalinės teisės aktuose numatytais atvejais ir sąlygomis bei tam tikrose ribose jos teritorijoje esanti centrinė administracija neprivalo perduoti informacijos, kuri dėl savo pobūdžio pagal objektyvius kriterijus galėtų labai pakenkti atitinkamų įmonių veiklai arba joms pačioms.

Valstybė narė tai gali padaryti pirma gavusi vykdomosios arba teisminės valdžios leidimą.

3. Kiekviena valstybė narė gali nustatyti tam tikras nuostatas, skirtas jos teritorijoje esančių įmonių centrinei administracijai, kuriomis tiesiogiai ir nuosekliai siekiama ideologiškai orientuoti dėl informacijos ir nuomonių reiškimo, su sąlyga, kad šios direktyvos priėmimo dieną tokios tam tikros nuostatos jau yra įtrauktos į nacionalinės teisės aktus.

9 straipsnis

Europos darbo tarybos veikla ir darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarka

Centrinė administracija ir Europos darbo taryba bendradarbiauja atsižvelgdamos į savo abipuses teises ir pareigas.

Tokia pat nuostata taikoma centrinės administracijos ir darbuotojų atstovų bendradarbiavimui pagal darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarką.

10 straipsnis

Darbuotojų atstovų vaidmuo ir apsauga

1. Europos darbo tarybos nariai, nepažeisdami kitų atitinkamų įstaigų ar organizacijų kompetencijos, turi numatę priemones, kurių reikia taikant iš šios direktyvos kylančias teises kolektyviai atstovauti Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės darbuotojų interesus.

2. Nepažeidžiant 8 straipsnio, Europos darbo tarybos nariai informuoja Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės padalinių arba įmonių darbuotojų atstovus arba, jei atstovų nėra, visus darbuotojus apie informavimo ir konsultavimosi tvarkos, įgyvendinamos pagal šios direktyvos nuostatas, esmę ir rezultatus.

3. Specialių derybų organų nariai, Europos darbo tarybų nariai ir darbuotojų atstovai, vykdantys savo funkcijas 6 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, vykdydami savo funkcijas naudojami panašia apsauga ir garantijomis, kurios darbuotojų atstovams numatytos valstybės, kurioje jie dirba, galiojančiuose nacionalinės teisės aktuose ir (arba) praktikoje.

Tai visų pirma taikoma dalyvavimui specialių derybų organų arba Europos darbo tarybų posėdžiuose bei visuose kituose posėdžiuose pagal 6 straipsnio 3 dalyje nurodytą susitarimą ir darbo užmokesčio mokėjimui nariams, dirbantiems Bendrijos mastu veikiančioje įmonėje arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupėje, už nebuvimo laikotarpį, kuriuo reikėjo vykdyti savo pareigas.

4. Specialaus derybų organo ir Europos darbo tarybos nariams suteikiama galimybė mokytis, kiek tai yra reikalinga vykdyti jų atstovavimo pareigas tarptautinėje aplinkoje, nemąžinant mokamo darbo užmokesčio.

11 straipsnis

Šios direktyvos laikymasis

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad Bendrijos mastu veikiančios įmonės padalinių administracija ir įmonių, sudarančių Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupę, kurios yra jos teritorijoje, administracija bei jų darbuotojų atstovai arba –

priklausomai nuo aplinkybių – darbuotojai laikosi šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų, nepriklausomai nuo to, ar centrinė administracija yra jos teritorijoje, ar ne.

2. Valstybės narės numato atitinkamas priemones, jeigu nesilaikoma šios direktyvos nuostatų; visų pirma jos užtikrina, kad būtų nustatytos atitinkamos administracinės arba teisminės procedūros, suteikiančios galimybę priversti vykdyti iš šios direktyvos kylančius įpareigojimus.

3. Jeigu valstybės narės taiko 8 straipsnį, jos numato administracinės arba teisminės apeliacijos procedūras, kurią gali inicijuoti darbuotojų atstovai, kai centrinė administracija reikalauja konfidencialumo arba nesuteikia informacijos pagal tą straipsnį, galimybę.

Tokios procedūros gali apimti procedūras, skirtas minėtos informacijos konfidencialumo apsaugai.

12 straipsnis

Ryšys su kitomis Bendrijos ir nacionalinėmis nuostatomis

1. Europos darbo tarybos informavimas ir konsultavimasis su ja derinamas su nacionalinių darbuotojų atstovavimo įstaigų informavimu ir konsultavimusi su jomis laikantis 1 straipsnio 3 dalyje nustatytų jų kompetencijos bei veikimo sričių ir principų.

2. Europos darbo tarybos ir nacionalinių darbuotojų atstovavimo įstaigų informavimo ir konsultavimosi su jomis derinimo taisyklės nustatomos 6 straipsnyje nurodytame susitarime. Tas susitarimas nepažeidžia nacionalinės teisės nuostatų ir (arba) praktikos dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais.

3. Valstybės narės užtikrina, kad, jeigu susitarime tokių taisyklių nėra, o numatoma priimti sprendimus, dėl kurių gali labai pasikeisti darbo organizavimas arba sutartiniai santykiai, informavimo ir konsultavimosi procesas vykty Europos darbo taryboje ir nacionalinėse darbuotojų atstovavimo įstaigose.

4. Šia direktyva nepažeidžiama informavimo ir konsultavimosi tvarka, nurodyta Direktyvoje 2002/14/EB, ir speciali tvarka, nurodyta Direktyvos 98/59/EB 2 straipsnyje ir Direktyvos 2001/23/EB 7 straipsnyje.

5. Šios direktyvos įgyvendinimas nėra pakankamas pagrindas pabloginti atskirose valstybėse narėse jau esančią padėtį, taip pat bendrą tų sričių, kurioms ji taikoma, darbuotojų apsaugos lygį.

13 straipsnis

Pritaikymas

Jeigu labai keičiama Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės struktūra, o galiojančiuose susitarimuose atitinkamų nuostatų nėra, arba dviejų ar daugiau taikytinų susitarimų nuostatos yra priešingos, centrinė administracija savo iniciatyva arba gavusi ne mažiau kaip 100 darbuotojų ar jų atstovų mažiausiai iš dviejų įmonių ar padalinių, esančių mažiausiai dviejose skirtingose valstybėse narėse, raštišką prašymą pradeda 5 straipsnyje nurodytas derybas.

Specialaus derybų organo nariais, be pagal 5 straipsnio 2 dalį išrinktų ar paskirtų narių, yra bent trys esamos Europos darbo tarybos nariai arba kiekvienos esamos Europos darbo tarybos nariai.

Per derybas esama (-os) Europos darbo taryba (-os) tęsia savo veiklą vadovaudamasi (-osi) Europos darbo tarybos (-ų) narių ir centrinės administracijos susitarimu pritaikytomis taisyklėmis.

14 straipsnis

Galiojantys susitarimai

1. Nepažeidžiant 13 straipsnio, iš šios direktyvos kylantys įpareigojimai netaikomi Bendrijos mastu veikiančioms įmonėms arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupėms, kuriose:

- a) pagal Direktyvos 94/45/EB 13 straipsnio 1 dalį arba Direktyvos 97/74/EB 3 straipsnio 1 dalį buvo sudarytas (-i) visiems darbuotojams taikomas (-i) susitarimas arba susitarimai, kuriame (-iuose) numatytas darbuotojų tarpvalstybinis informavimas ir konsultavimasis su jais, arba jeigu tokie susitarimai pritaikyti atsižvelgiant į įmonių arba įmonių grupių struktūros pokyčius;

arba

- b) pagal Direktyvos 94/45/EB 6 straipsnį sudarytas susitarimas pasirašytas arba peržiūrėtas laikotarpiu nuo 2009 m. birželio 5 d. iki 2011 m. birželio 5 d.

Nacionalinės teisės aktai, kurie buvo taikomi, kai susitarimas buvo pasirašytas arba peržiūrėtas, ir toliau taikomi įmonėms arba įmonių grupėms, nurodytoms pirmos pastraipos b punkte.

2. Pasibaigus 1 dalyje nurodytų susitarimų galiojimui, tų susitarimų šalys gali bendrai nuspręsti dėl jų atnaujinimo arba peržiūros. Priešingu atveju taikomos šios direktyvos nuostatos.

15 straipsnis

Ataskaita

Ne vėliau kaip 2016 m. birželio 5 d. Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socia-

linių reikalų komitetui dėl šios direktyvos įgyvendinimo ir, jei reikia, pateikia atitinkamus siūlymus.

16 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini 1 straipsnio 2, 3 bei 4 dalims, 2 straipsnio 1 dalies f bei g punktams, 3 straipsnio 4 daliai, 4 straipsnio 4 daliai, 5 straipsnio 2 dalies b bei c punktams, 5 straipsnio 4 daliai, 6 straipsnio 2 dalies b, c, e bei g punktams ir 10, 12, 13 bei 14 straipsniams, taip pat I priedo 1 punkto a, c bei d papunkčiams ir 2 bei 3 punktams įgyvendinti ne vėliau kaip 2011 m. birželio 5 d. arba užtikrina, kad administracija ir darbuotojai ne vėliau kaip iki tos datos susitarimu priimtų reikalingas nuostatas, o valstybės narės turi imtis visų būtinų veiksmų, leidžiančių joms visuomet garantuoti, kad bus pasiekti šioje direktyvoje nustatyti rezultatai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Tokios nuorodos darymo tvarką ir to teiginio formuluotę nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

17 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 94/45/EB su pakeitimais, padarytais II priedo A dalyje išvardytomis direktyvomis, panaikinama nuo 2011 m. birželio 6 d. nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, nustatytais II priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal III priede pateiktą atitikmenų lentelę.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 1, 5, 6 ir 7 dalys, 2 straipsnio 1 dalies a–e punktai ir h bei i punktai, 2 straipsnio 2 dalis, 3 straipsnio 1, 2, 3, 5, 6 bei 7 dalys, 4 straipsnio 1, 2 bei 3 dalys, 5 straipsnio 1, 3, 5 bei 6 dalys, 5 straipsnio 2 dalies a punktas, 6 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnio 2 dalies a, d ir f punktai, 6 straipsnio 3, 4 bei 5 dalys ir 7, 8, 9 bei 11 straipsniai, taip pat I priedo 1 punkto b, e bei f papunkčiai ir 4, 5 bei 6 punktai taikomi nuo 2011 m. birželio 6 d.

19 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2009 m. gegužės 6 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. KOHOUT

I PRIEDAS

PAPILDOMI REIKALAVIMAI

(nurodyti 7 straipsnyje)

1. Siekiant 1 straipsnio 1 dalyje nustatyto tikslo ir 7 straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais Europos darbo tarybos steigimą, sudėtį ir kompetenciją reglamentuoja tokios taisyklės:

- a) Europos darbo tarybos kompetencija nustatoma pagal 1 straipsnio 3 dalį.

Europos darbo taryba informuojama visų pirma apie Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar įmonių grupės struktūrą, ekonominę ir finansinę padėtį, galimą veiklos raidą, gamybą ir pardavimus. Europos darbo taryba informuojama ir su ja konsultuojamasi visų pirma dėl padėties, susijusios su darbo vietomis, galimos darbo vietų raidos, investicijų, esminių organizavimo pokyčių, naujų darbo metodų ar gamybos procesų diegimo, gamybos perkėlimo, įmonių, padalinių ar jų svarbių dalių jungimosi, sumažinimo ar uždarymo ir dėl kolektyvinių atleidimų.

Konsultuojamasi tokiu būdu, kad darbuotojų atstovams būtų sudaroma galimybė susitikti su centrine administracija ir gauti pagrįstą atsakymą dėl kiekvieno pateiktos nuomonės;

- b) Europos darbo tarybą sudaro Bendrijos mastu veikiančios įmonės arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės darbuotojai, kuriuos iš savo tarpo išrinko ar paskyrė darbuotojų atstovai, arba, jeigu tokių atstovų nėra, visas darbuotojų kolektyvas.

Europos darbo tarybos nariai renkami ar skiriami pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką;

- c) Europos darbo tarybos narius renka arba skiria Bendrijos mastu veikianti įmonė ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupė proporcingai kiekvienoje valstybėje narėje dirbančių darbuotojų skaičiui, kiekvienai valstybei narei skiriant vieną vietą pagal toje valstybėje narėje dirbančių darbuotojų skaičių, kuris sudaro 10 % arba mažiau visose valstybėse narėse dirbančių darbuotojų skaičiaus;

- d) Europos darbo taryba, siekdama užtikrinti, kad ji gali koordinuotai vykdyti savo veiklą, iš savo narių išrenka specialų komitetą, kurio narių skaičius negali viršyti penkių, kuriam turi būti sudarytos sąlygos reguliariai vykdyti veiklą.

Ji priima savo darbo tvarkos taisykles;

- e) Centrinė administracija ir bet kuri kita tinkamesnio lygio administracija informuojama apie Europos darbo tarybos sudėtį;

- f) Praėjus ketveriems metams po Europos darbo tarybos įsteigimo ji nustato, ar pradėti derybas dėl 6 straipsnyje nurodyto susitarimo sudarymo, ar toliau taikyti pagal šį priedą patvirtintus papildomus reikalavimus.

6 ir 7 straipsniai taikomi *mutatis mutandis*, jeigu buvo priimtas sprendimas derėtis dėl susitarimo pagal 6 straipsnį, ir tokiu atveju „specialus derybų organas“ pakeičiamas „Europos darbo taryba“.

2. Europos darbo taryba turi teisę kartą per metus susitikti su centrine administracija, kad, remiantis centrinės administracijos parengta ataskaita, ji būtų informuojama apie Bendrijos mastu veikiančios įmonės arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės veiklą bei jos perspektyvas ir su ja dėl to būtų konsultuojamasi. Atitinkamai informuojamos vietos administracijos.

3. Atsiradus išimtinėms aplinkybėms arba priimant sprendimus, darančius didelį poveikį darbuotojų interesams, ypač padalinių arba įmonių vietos pakeitimo, uždarymo ar kolektyvinių atleidimų atveju, specialus komitetas arba, jei tokio komiteto nėra, Europos darbo taryba turi teisę būti informuoti. Jis turi teisę savo prašymu susitikti su centrine administracija arba bet kuria kita Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar įmonių grupės tinkamesnio lygio administracija, turinčia galią priimti sprendimus, kad būtų informuotas ir su juo būtų konsultuojamasi.

Tie Europos darbo tarybos nariai, kuriuos išrinko ar paskyrė padaliniai ir (arba) įmonės, tiesiogiai susiję su minėtomis aplinkybėmis ar sprendimais, taip pat turi teisę dalyvauti organizuojamame posėdyje su specialiu komitetu.

Šis informavimo ir konsultavimosi posėdis sušaukiamas kuo greičiau, remiantis Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar įmonių grupės centrinės administracijos arba bet kurios kitos atitinkamo lygio administracijos parengta ataskaita, dėl kurios susitikimo pabaigoje arba per priimtina laikotarpį gali būti pareikšta nuomonė.

Šis posėdis nedaro įtakos centrinės administracijos prerogatyvoms.

Informavimo ir konsultavimosi tvarka pirmiau nurodytomis aplinkybėmis vykdoma nepažeidžiant 1 straipsnio 2 dalies ir 8 straipsnio.

4. Valstybės narės gali nustatyti informavimo ir konsultavimosi posėdžių pirmininkavimo taisykles.

Prieš kiekvieną posėdį su centrine administracija Europos darbo taryba arba specialus komitetas, prireikus išplėstas pagal 3 punkto antrą pastraipą, turi teisę susitikti nedalyvaujant atitinkamai administracijai.

5. Europos darbo tarybai arba specialiam komitetui gali padėti jų pasirinkti ekspertai, jeigu tai reikalinga jų užduotims atlikti.
6. Europos darbo tarybos veiklos išlaidas padengia centrinė administracija.

Atitinkama centrinė administracija skiria Europos darbo tarybos nariams tokius finansinius ir materialinius išteklius, kurie leistų jiems tinkamais būdais atlikti savo pareigas.

Visų pirma Europos darbo tarybos ir jos specialaus komiteto narių išlaidas, susijusias su posėdžių ir vertimo žodžiu organizavimu, ir apgyvendinimo bei kelionės išlaidas padengia centrinė administracija, jeigu nesusitariama kitaip.

Laikantis šių principų, valstybės narės Europos darbo tarybos veiklai gali nustatyti biudžeto naudojimo taisykles. Visų pirma jos gali nustatyti finansavimą, skirtą tik vienam ekspertui.

II PRIEDAS

A DALIS

**Panaikinama direktyva ir jos vėlesni pakeitimai
(nurodyta 17 straipsnyje)**

Tarybos direktyva 94/45/EB	(OL L 254, 1994 9 30, p. 64)
Tarybos direktyva 97/74/EB	(OL L 10, 1998 1 16, p. 22)
Tarybos direktyva 2006/109/EB	(OL L 363, 2006 12 20, p. 416)

B DALIS

**Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai
(nurodyta 17 straipsnyje)**

Direktyva	Perkėlimo terminas
94/45/EB	1996 9 22
97/74/EB	1999 12 15
2006/109/EB	2007 1 1

III PRIEDAS

Atitikmenų lentelė

Direktyva 94/45/EB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalis	1 straipsnio 2 dalies pirmas sakinys
—	1 straipsnio 2 dalies antras sakinys
—	1 straipsnio 3 ir 4 dalys
1 straipsnio 3 dalis	1 straipsnio 5 dalis
1 straipsnio 4 dalis	1 straipsnio 6 dalis
1 straipsnio 5 dalis	1 straipsnio 7 dalis
2 straipsnio 1 dalies a–e punktai	2 straipsnio 1 dalies a–e punktai
—	2 straipsnio 1 dalies f punktas
2 straipsnio 1 dalies f punktas	2 straipsnio 1 dalies g punktas
2 straipsnio 1 dalies g ir h punktai	2 straipsnio 1 dalies h ir i punktai
2 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 2 dalis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	4 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
11 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 4 dalis
5 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas	5 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas
5 straipsnio 2 dalies b ir c punktai	5 straipsnio 2 dalies b punktas
5 straipsnio 2 dalies d punktas	5 straipsnio 2 dalies c punktas
5 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 3 dalis
5 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	5 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa
—	5 straipsnio 4 dalies antra pastraipa
5 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa
5 straipsnio 5 ir 6 dalys	5 straipsnio 5 ir 6 dalys
6 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas	6 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas
6 straipsnio 2 dalies b punktas	6 straipsnio 2 dalies b punktas
6 straipsnio 2 dalies c punktas	6 straipsnio 2 dalies c punktas
6 straipsnio 2 dalies d punktas	6 straipsnio 2 dalies d punktas
—	6 straipsnio 2 dalies e punktas
6 straipsnio 2 dalies e punktas	6 straipsnio 2 dalies f punktas
6 straipsnio 2 dalies f punktas	6 straipsnio 2 dalies g punktas
6 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys	6 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys
7 straipsnis	7 straipsnis

Direktyva 94/45/EB	Ši direktyva
8 straipsnis	8 straipsnis
9 straipsnis	9 straipsnis
—	10 straipsnio 1 ir 2 dalys
10 straipsnis	10 straipsnio 3 dalis
—	10 straipsnio 4 dalis
11 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 4 dalis
11 straipsnio 3 dalis	11 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 4 dalis	11 straipsnio 3 dalis
12 straipsnio 1 ir 2 dalys	—
—	12 straipsnio 1–5 dalys
—	13 straipsnis
13 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 2 dalis
—	15 straipsnis
14 straipsnis	16 straipsnis
—	17 straipsnis
—	18 straipsnis
16 straipsnis	19 straipsnis
Priedas	I priedas
1 punkto įžanginė formuluotė	1 punkto įžanginė formuluotė
1 punkto a papunktis (iš dalies) ir 2 punkto antra pastraipa (iš dalies)	1 punkto a papunktis (iš dalies)
1 punkto b papunktis	1 punkto b papunktis
1 punkto c papunktis (iš dalies) ir 1 punkto d papunktis	1 punkto c papunktis
1 punkto c papunktis (iš dalies)	1 punkto d papunktis
1 punkto e papunktis	1 punkto e papunktis
1 punkto f papunktis	1 punkto f papunktis
2 punkto pirma pastraipa	2 punktas
3 punktas	3 punktas
4 punktas	4 punktas
5 punktas	—
6 punktas	5 punktas
7 punktas	6 punktas
—	II ir III priedai